

Heerlen

raadsinformatiebrief

Heerlen,
19 december 2023

Documentnummer
73754

Onderwerp

Jaarverslag bureau VSV over de uitvoering van de Leerplichtwet en RMC-taak 2022-2023

Inleiding/aanleiding

Bureau VSV (Voortijdig School Verlaten) Parkstad Limburg voert namens de Parkstadgemeenten de Leerplichtwet en Regionale Meld- en Coördinatie (RMC) functie uit. Het doel hiervan is verzuim, thuiszitten en voortijdig schoolverlaten te voorkomen en aan te pakken.

De missie van Bureau VSV-Parkstad is het bewaken van het leerrecht van iedere leerling in de leeftijd van 5 tot 23 jaar. Het primaire doel is dat jeugdigen van 5 tot 23 jaar, die daartoe in staat zijn, onderwijs volgen tot zij een startkwalificatie hebben behaald. Indien dat niet haalbaar is, worden de jeugdigen op andere manieren begeleid richting werk, zorg of dagbesteding.

Bureau VSV heeft over het schooljaar 2022-2023 verslag uitgebracht. In deze raadsinformatiebrief geven wij hiervan een korte samenvatting.

Het vernieuwde en volledig digitale jaarverslag is in te kijken via de volgende link: <https://bitly.ws/V82V>.

Samenvatting jaarverslag 2022-2023

We starten met een aantal landelijke ontwikkelingen, die van invloed zijn op de werkzaamheden van bureau VSV.

Landelijke ontwikkelingen

- *Toename voortijdig schoolverlaters*
De schooluitval is landelijk, mede door de coronamaatregelen, verder opgelopen. De minister heeft onlangs een aanvalsplan opgeleverd om het voortijdig schoolverlaten intensiever aan te pakken.
- *Wetswijziging "van school naar werk"*
De wetswijziging onder de titel, 'van school naar werk' is op dit moment in consultatie. Enkele elementen van deze wet zijn een intensievere samenwerking met de arbeidsmarkt, ophoging van de RMC-leeftijd naar 27 jaar en herijking van de RMC-middelen. De ingangsdatum van deze wet is voorzien op 1 augustus 2025.
- *Doorstroompunt in plaats van RMC*
De minister heeft besloten om de term RMC (Regionaal Meld- en Coördinatiepunt) te vervangen door 'Doorstroompunt'. De naamgeving van bureau VSV zal hier op aangepast worden en binnenkort bekend worden gemaakt.

Gemeente Heerlen

Samengevat staat het volgende vermeld over Heerlense leerlingen van 5 tot 23 jaar en de werkzaamheden van bureau VSV.

Leerplicht

- In Heerlen waren 9.866 jeugdigen leerplichtig of kwalificatie plichtig (9.807 in 2021-2022).
- Er waren 9 leerlingen die niet op school zaten (absoluut verzuim). Op dat moment voert de leerplichtambtenaar overleg met de ouders om er voor te zorgen dat het kind wel naar school gaat. Het betreft vaak ouders die hulp nodig hebben. Soms gaat het om een vluchteling of om een kind dat wacht op een plek in het speciaal onderwijs.
- Het volgende aantal meldingen is gedaan in verband met verzuim. Het gaat om relatief verzuim (16 uur in 4 weken), luxe verzuim, 18+ verzuim of overig verzuim.
 - PO: 82 (86 in 2021-2022). Het aantal verzuimmeldingen is vergelijkbaar met het schooljaar daarvoor.
 - VO: 404 (441 in 2021-2022). Het aantal verzuimmeldingen is iets afgenomen. Het blijft wel hoog. Het gaat vaak om een combinatie van verzuim met complexe problematiek. De consulenten hebben hierover veelvuldig contact gehad met de leerlingen en ketenpartners en in knooppunt overleggen deelgenomen. Een aantal keren is een strafmaatregel ingezet.
 - V(S)O: 45 (20 in 2021-2022). Er is een behoorlijke toename van het aantal verzuimmeldingen in het (V)SO. Ook in dit geval gaat het vaak om een combinatie van verzuim met complexe problematiek.
 - MBO: 1403 (1383 in 2021-2022). Het is voor veel 18+ jongeren lastig om gemotiveerd te blijven. Vaak is er ook sprake van psychische klachten. De consulenten hebben met deze jongeren contact onderhouden en als nodig een knooppuntoverleg georganiseerd of aan een knooppuntoverleg deelgenomen.
- Het aantal thuiszitters (leerlingen die 4 weken of langer niet naar school gaan) is toegenomen ten opzichte van het vorige schooljaar, vooral in het VO en (V)SO. Er zijn verschillende oorzaken, maar de meeste kinderen en jongeren zitten thuis vanwege psychische en/of complexe problemen (in de gezinnen). Bij al deze jeugdigen heeft een knooppuntoverleg met zorgpartners en het expertiseteam plaatsgevonden. Bureau VSV signaleert dat de wachtlijsten bij de jeugdzorg steeds langer zijn, waardoor het lang duurt voordat een jongere hulp krijgt. Een aanpak voor de thuiszittersproblematiek is daarom ook als een van de maatregelen opgenomen in de agenda passend onderwijs-jeugd Parkstad.
- In het algemeen valt het bureau VSV op dat het gedrag van de jeugdige en ouders steeds vaker een complicerende factor is. Als dit gedrag gericht is op de school, dan nemen de consulenten vaak een bemiddelende rol in. Verder ziet bureau VSV dat leerlingen steeds makkelijker worden ziekgemeld, vaak als een oplossing voor andere problemen binnen een gezinssysteem en dat afspraken niet na worden gekomen.

RMC/VSV

- Het aantal Heerlense jongeren tot 23 jaar dat het onderwijs heeft verlaten zonder startkwalificatie (minimaal mbo2 niveau of met >12 uur werk) is toegenomen. Voorlopige cijfers 2021-2022 tonen een uitval van 212 jongeren (4,13%). Het

percentage is hoog, zowel in vergelijking met de andere gemeenten in Zuid-Limburg als landelijk. Het valt op dat nieuwkomers relatief meer uitvallen.

Bureau VSV voert maatregelen uit om uitval te voorkomen en aan te pakken. En er worden extra maatregelen ingezet vanuit het regionaal vsv programma 2020-2024, waaronder een sluitende aanpak voor nieuwkomers.

- Bureau VSV heeft jongeren in een kwetsbare positie begeleid of nog in begeleiding naar een opleiding, werk, uitkering of hulpverlening. Het gaat om jongeren uit het praktijkonderwijs of voortgezet speciaal onderwijs met een afstand tot de arbeidsmarkt die de school verlaten hebben zonder vervolg. Deze jongeren worden niet geteld als voortijdig schoolverlater. Ondanks de krapte op de arbeidsmarkt lukt het deze jongeren maar niet om aan werk te komen. Veelal liggen hier een combinatie van factoren aan ten grondslag, zoals gebrek aan motivatie, problemen, hulp nodig bij het solliciteren en vervolgens aan het werk te blijven. Ook is de vraag naar leerwerkplekken met gepaste begeleiding toegenomen. De samenwerking met jobcoaches van het WSP is van meerwaarde, maar de inzet is beperkt, waardoor wachtlijsten zijn ontstaan. Er wordt ook in toenemende mate samengewerkt met de lokale leerwerkbedrijven zoals Werk voor Heerlen.
- Vanuit bureau VSV worden de volgende aanvullende maatregelen ingezet:
 - Jongeren die de school hebben verlaten zonder startkwalificatie kunnen deelnemen aan een groepsgewijze workshop om hun talenten of doelen te onderzoeken. Ook wordt samenwerking gezocht met andere initiatieven en partners. Denk bijvoorbeeld aan de MDT (Maatschappelijke Diensttijd) trajecten.
 - Er is een Persona ontwikkeld samen met jongeren die uitgevallen zijn. Een Persona geeft een fictief maar realistisch beeld van de schooluitvaller, waarmee consultants jongeren nog beter kunnen helpen.
 - Jongeren kunnen gebruik maken van de Educatiemeter. Door middel van vragenlijsten die jongeren thuis digitaal kunnen invullen krijgen zij informatie over de mentale belastbaarheid, voorkeuren, persoonlijkheid en studie- en beroepsinteresse. Het ondersteunt jongeren bij het maken van keuzes. De consultants kunnen de bevindingen gebruiken in het gesprek met de jongere.
 - Er is een samenwerking aangegaan met het nieuwe distributiecentrum van JD Sports om jongeren te werven en een ontwikkeltraject te laten volgen.

Meer informatie

Bureau VSV is bereid om het jaarverslag mondeling toe te lichten.

Kernthema:

Onderwijs

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Heerlen,

de secretaris,
drs. V.N. Gosselink-Van Dijk

De burgemeester,
drs. R. Wever